

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 350

м. Київ

“ 12 ” 06 2024 р.

Про затвердження Положення про відкриту науку в НАН України

Відповідно до Концепції реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024-2030 роки, затвердженою постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400:

1. Затвердити Положення про відкриту науку в НАН України (далі – Положення) (додається).
2. Робочій групі НАН України з питань відкритої науки за результатами виконання Цільового науково-технічного проєкту НАН України «Створення й впровадження інфраструктури відкритої науки в НАН України (OPENS)» подати до Президії НАН України проєкти нормативних актів НАН України та примірні договори, прийняття яких передбачено Положенням.
3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

Вячеслав БОГДАНОВ

Положення про відкриту науку в НАН України

1. Загальні положення

Це Положення про відкриту науку в НАН України (далі Положення) регулює відносини щодо відкритого доступу до наукових публікацій, дослідницьких даних, препринтів, що створюються в наукових установах НАН України, а також порядок взаємодії суб'єктів відкритої науки й елементів інфраструктури відкритої науки НАН України.

Положення спрямовано на забезпечення реалізації заходів, передбачених Концепцією реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024 – 2030 роки, затверджено. постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400.

Положення розроблено з урахуванням законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів.

Положення базується на принципах відкритої науки та відкритого доступу, визначених: Рекомендацією ЮНЕСКО щодо відкритої науки 2021 р., Рекомендацією Комісії (ЄС) 2018/790 від 25.04.2018 щодо доступу до наукової інформації та її збереження, Директивою (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20.06.2019 щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектору, Регламентом (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Ради від 28.04.2021 про заснування Рамкової програми досліджень та інновацій «Горизонт Європа», що визначає правила щодо її участі та розповсюдження, а також про скасування Регламентів (ЄС) № 1290/2013 та (ЄС) №1291/2013, Модельною грантовою угодою Рамкової програми Горизонт Європа та іншими документами установ ЄС.

2. Визначення

База даних (компіляція даних) — сукупність творів, даних або будь-якої іншої інформації у довільній формі, що розташовані у систематизованому або упорядкованому вигляді, що можуть бути доступні за допомогою спеціальної пошукової системи та/або на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів (ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Відкрита наука — відповідно до Рекомендації ЮНЕСКО щодо відкритої науки 2021 р., це поєднання різноманітних принципів, правил і засобів, спрямованих на те, щоб наукові знання, викладені різними мовами, були загальнодоступними та придатними для повторного використання, відтворення і перевірки з метою розширення співпраці й обміну інформацією на благо науки і суспільства, а також для трансформації процесів створення, оцінювання і поширення наукових знань для усього суспільства й поза межами наукової спільноти.

Відкритий доступ — надання онлайнового доступу до наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних користувачам із можливістю їх використання згідно з умовами ліцензій відкритого доступу.

Відкриті дослідницькі дані — в цілях цього Положення — дослідницькі дані, що відповідають принципам FAIR, які оприлюднено для відкритого доступу у порядку, визначеному цим Положенням.

Договір приєднання — договір, умови якого встановлені однією зі сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору (ст. 634 ЦК України).

Дослідницькі дані — в цілях цього Положення — інформація на матеріальних носіях або в електронному вигляді (текстові записи, таблиці, графіки тощо), необхідна для підтвердження висновків і результатів досліджень у наукових публікаціях.

Інформація з обмеженням доступом — конфіденційна інформація, таємна та службова інформація (ст. 21 Закону України «Про інформацію», ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»), що включає державну таємницю, комерційну таємницю, ноу-хау тощо.

Інтерактивне надання доступу — поширення твору, дослідницьких даних в мережі Інтернет або інших інтерактивних мережах таким чином, щоб користувачі мали змогу отримати доступ до зазначених об'єктів з місця та у час, обрані ними індивідуально (з врахуванням ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» та ст. 8 Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право).

Ліцензія — в цілях цього Положення — односторонній правочин — дозвіл на використання певного об'єкта цивільних прав (інформація, твір тощо).

Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності — вид правочину щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності — дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності (зокрема, наукової публікації), що надається іншій особі (ліцензіату) в певній обмеженій сфері.

Публічна ліцензія на використання твору — ліцензія на використання твору, що надається суб'єктом авторського права на визначених ним умовах. Особа, яка використовує твір на основі публічної ліцензії, зобов'язана дотримуватись визначених суб'єктом авторського права умов, на яких її було видано (ст. 444 ЦК України, ст. 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). У цілях цього Положення така ліцензія може мати також назву Ліцензія відкритого доступу на використання твору.

Ліцензія відкритого доступу на використання дослідницьких даних — односторонній правочин — дозвіл на використання дослідницьких даних. Односторонній правочин може створювати обов'язки для особи, яка його вчинила, та для інших осіб у випадках, встановлених законом, або за домовленістю з цими особами (ст. 202 ЦК України).

Ліцензії Creative Commons — ліцензії відкритого доступу, розроблені міжнародною некомерційною організацією Creative Commons, що застосовуються у міжнародній практиці при наданні доступу до наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних, метаданих.¹

Метадані — формалізований опис наукової публікації, препринту, дослідницьких даних у стандартному форматі, що може містити відомості про авторів (депозиторів

¹ About CC Licenses. Creative Commons. URL: <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

дослідницьких даних), назву наукової публікації, дослідницьких даних, дату оприлюднення тощо. Перелік метаданих для наукових статей, препринтів, дослідницьких даних визначається регламентами діяльності відповідних складових інфраструктури відкритої науки НАН України.

Науковий результат — нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації (ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

Наукова публікація — в цілях цього Положення — твір (стаття, тези, доповіді, матеріали наукових заходів) наукового характеру, що пройшов процедуру наукового рецензування та затвердження до друку вченою (науковою, науково-технічною, технічною) радою наукової установи або закладу вищої освіти та редакційно-видавниче опрацювання, містить результати наукової, науково-технічної діяльності.

Об'єкт права інтелектуальної власності (ОІВ), ноу-хау, комерційна таємниця, конфіденційна інформація, службовий об'єкт права інтелектуальної власності тут застосовані у визначенні відповідно до п. 1 Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами).

Препринт — в цілях цього Положення — твір наукового характеру, що містить результати наукової, науково-технічної діяльності, який не пройшов процедури наукового рецензування та редакційно-видавничого опрацювання і оприлюднений в Архіві препринтів НАН України або іншому інформаційному ресурсі відкритого доступу.

Принципи FAIR — (англ. аббревіатура слів Findability, Accessibility, Interoperability та Reusability — відшукуваність, доступність, сумісність і багаторазовість використання), що складається у слово «чесно») — передбачають для будь-якого користувача можливість: знайти інформацію, отримати право на її використання за відповідною ліцензією відкритого доступу, мати технічну можливість її завантаження у комп'ютерну програму (через застосування простих, загальноновживаних, добре описаних форматів) і повторного використання завдяки добре описаному змісту, походженню, способу, обставинам отримання тощо).

Похідний твір — результат творчої переробки іншого твору без завдання шкоди його охороні чи його творчий переклад на іншу мову (ст. 17 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Рукопис твору — в цілях цього Положення — рукопис наукового характеру у письмовій, електронній (цифровій) формі, який у вигляді наукової публікації, препринту передбачено подати для оприлюднення у науковому виданні або в Архіві препринтів НАН України, іншому інформаційному ресурсі відкритого доступу, що не пройшов процедури наукового рецензування та редакційно-видавничого опрацювання і не оприлюднений.

Службові дослідницькі дані — дослідницькі дані, отримані працівником у зв'язку з виконанням обов'язків за трудовим договором (контрактом) (виконанням службових обов'язків чи доручення роботодавця).

Службовий твір — твір у письмовій, електронній (цифровій) формі, створений працівником у зв'язку з виконанням обов'язків за трудовим договором (контрактом) (виконанням службових обов'язків чи дорученням роботодавця). До службових творів належать твори (рукописи наукових статей, монографій, тези виступів на конференціях та інших заходах; препринти; звіти наукової установи НАН України про виконання наукових досліджень, карти, плани, креслення, ескізи; комп'ютерні програми, бази даних, документи, де наведені дослідницькі дані (таблиці, графіки, протоколи, звіти тощо); складені твори (збірники, енциклопедії, словники, наукові періодичні видання тощо).

Службові обов'язки — в цілях цього Положення — зафіксовані в трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях, нормативних актах функціональні обов'язки працівника, що передбачають виконання наукових, науково-технічних робіт, які можуть привести до створення наукового, науково-технічного результату, зокрема, об'єктів права інтелектуальної власності, дослідницьких даних, у тому числі обов'язки працівника з виконання державної тематики, програмно-цільової та конкурсної тематики НАН України, відомчої тематики (відомчого замовлення НАН України), пошукової та договірної тематики відповідно до перспективних та щорічних планів наукових досліджень, робочих планів з виконання теми наукових досліджень Установи; обов'язки з упорядкування наукових статей та інших творів для номеру наукового журналу, іншого періодичного видання, збірника тощо.

Установи НАН України (Установи) — наукові установи та організації НАН України.

3. Суб'єкти відкритої науки в НАН України

3.1. Суб'єктами відкритої науки в НАН України є:

- НАН України;
- установи НАН України;
- працівники установ НАН України, докторанти, здобувачі вищої освіти.

3.2. НАН України

3.2.1. НАН України:

- визначає вимоги щодо реалізації відкритої науки в НАН України;
- ухвалює нормативні акти з упровадження засад відкритої науки в НАН України;
- організовує та забезпечує функціонування інфраструктури відкритої науки НАН України; забезпечує інтеграцію елементів відкритої науки між собою; визначає механізм та умови передання наукових публікацій, дослідницьких даних до репозитаріїв і архівів відкритого доступу НАН України, а також умови використання наукових публікацій та дослідницьких даних користувачами;
- забезпечує наукові, правові і програмно-технічні умови реалізації принципів відкритої науки; визначає механізми і заходи з інформування та заохочення надання відкритого доступу установами НАН України, зміцнення матеріально-технічних, фінансових засад розвитку відкритої науки; сприяє оновленню, збагаченню та зберіганню інформаційних ресурсів відкритої науки; здійснює міжнародне співробітництво у сфері відкритої науки;
- організує інтеграцію елементів відкритої науки НАН України з відповідними елементами EOSC (European Open Science Cloud, Європейська хмара відкритої науки), сприяє представленню наукових публікацій працівників установ НАН України в іноземних репозитаріях та пошукових системах і підтримці відповідних протоколів обміну метаданими; використанню ідентифікаторів DOI (Digital Object Identifier, цифровий ідентифікатор об'єкта);
- визначає організаційні засади провадження видавничої діяльності установами НАН України відповідно до принципів відкритої науки; вимоги до наукових періодичних видань НАН України й установ НАН України щодо забезпечення принципів відкритої науки, порядок оцінювання наукових періодичних видань НАН України й установ НАН України з передбаченням урахування ступеня і форми реалізації відкритого доступу;

- сприяє підвищенню рівня обізнаності та формування компетентності з питань відкритої науки працівників установ НАН України;

- удосконалює систему оцінювання наукової та науково-технічної діяльності в умовах відкритої науки;

- сприяє популяризації науки, поширенню наукових знань і залученню громадян до участі в науковій та науково-технічній діяльності.

3.2.2. У НАН України діє робоча група НАН України з питань відкритої науки, утворена відповідно до постанови Президії НАН України від 02.11.2022 № 327.

Робоча група готує та подає до Президії НАН України пропозиції з питань:

- організації участі НАН України в європейській системі відкритої науки, забезпечення широкого застосування етичних принципів відкритого доступу;

- сприяння входженню наукових журналів відкритого доступу НАН України до міжнародних наукометричних і реферативних баз даних;

- використання ліцензій відкритого доступу під час розміщення наукових результатів та науково-технічної інформації в мережі Інтернет;

- створення умов для ефективної роботи з науково-технічною інформацією та об'єктами дослідницької інфраструктури, наявними у відкритому доступі;

- підвищення рівня поінформованості науковців і формування їхньої компетентності з питань відкритої науки;

- створення інформаційного ресурсу відкритого доступу до результатів наукової і науково-технічної діяльності установ НАН України;

- забезпечення спільного використання даних з країнами ЄС, зокрема шляхом інтеграції до Європейських просторів даних;

- розвитку партнерства установ НАН України з Європейською хмарою відкритої науки, зокрема, за проєктами рамкових програм ЄС з наукових досліджень та інновацій, насамперед програмою «Горизонт Європа»;

- організації інформаційно-комунікаційних заходів з метою популяризації наукових досягнень, інформування про можливості використання досліджень наукових установ НАН України у професійній діяльності та повсякденному житті громадян.

3.3. Установи НАН України

3.3.1. Установи НАН України:

- застосовують принципи відкритої науки під час наукових досліджень відповідно до законодавства України, Концепції реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024 – 2030 роки, затвердженої постановою Президії НАН України від 29.11.2023 № 400, цього Положення, інших актів НАН України;

- здійснюють захист інформації з обмеженим доступом і персональних даних відповідно до законодавства, цього Положення;

- укладають зі своїми працівниками, докторантами, здобувачами вищої освіти договори щодо використання службових творів та дослідницьких даних з метою забезпечення до них відкритого доступу;

- здійснюють заходи з популяризації відкритої науки;

— беруть участь у міжнародному співробітництві, міжнародних проєктах щодо відкритої науки.

3.3.2. Установи НАН України — засновники та/або видавці періодичних видань:

— здійснюють заходи із трансформації періодичних видань у журнали відкритого доступу відповідно до Концепції реалізації європейських принципів відкритої науки в НАН України на 2024 – 2024 роки, цього Положення, актів НАН України;

— здійснюють заходи, спрямовані на дотримання прав інтелектуальної власності, у діяльності з видання періодичних видань, забезпечують відповідно до законодавства захист персональних даних авторів у разі оприлюднення наукових публікацій.

3.3.3. Установи НАН України — утримувачі ресурсів, які є складовими інфраструктури відкритої науки НАН України:

забезпечують функціонування інфраструктури відкритої науки НАН України, а саме:

- Харвестера відкритої науки НАН України,
- Універсальної видавничої платформи журналів НАН України,
- Репозитарію наукових текстів,
- Репозитарію відкритих даних НАН України,
- Архіву препринтів НАН України,
- Центрів колективного користування науковим обладнанням.

3.4. Працівники установ НАН України, докторанти, здобувачі вищої освіти

— користуються складовими інфраструктури відкритої науки НАН України відповідно до цього Положення та регламентів використання складових інфраструктури відкритої науки;

— мають право здійснювати інтерактивне надання доступу — до копії службового препринту в Архіві препринтів НАН України, іншому інформаційному ресурсі відкритого доступу; до копії рукопису службового наукового твору, який передбачено подати для оприлюднення у вигляді препринту чи наукової публікації, а також до копії рукопису наукової публікації, прийнятої до друку, на сайті установи, де працює автор, власному сайті автора, у національних та іноземних репозитаріях відкритого доступу у порядку, визначеному цим Положенням;

— дотримуються принципів FAIR стосовно відкритих дослідницьких даних;

— розміщують дослідницькі дані, необхідні для підтвердження висновків і результатів досліджень у наукових публікаціях, в Репозитарії відкритих даних НАН України, інших репозитаріях відкритого доступу у порядку, визначеному цим Положенням та іншими актами НАН України,

— забезпечують нерозголошення у наукових публікаціях та у разі оприлюднення дослідницьких даних інформації з обмеженим доступом; дотримання прав інтелектуальної власності третіх осіб;

— дотримуються стандартів наукової етики під час підготовки й оприлюднення наукових публікацій.

4. Об'єкти відкритої науки та їх правовий режим

4.1. Об'єктами відкритої науки у значенні цього Положення є:

- наукові публікації працівників НАН України, докторантів, здобувачів вищої освіти;
- препринти;
- дослідницькі дані;
- метадані.

4.2. Наукові публікації

4.2.1. Майнові права на службові наукові публікації (службові твори) відповідно до ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» переходять до роботодавця (установи НАН України) з моменту створення службового твору у повному складі, якщо інше не передбачено цим Законом, трудовим договором (контрактом) або іншим договором щодо майнових прав на службовий твір, укладеним між працівником (автором) і роботодавцем.

Установа НАН України має право доручити іншій особі завершити незавершений службовий твір, вносити зміни у завершений службовий твір, супроводжувати службовий твір ілюстраціями, передмовами, післямовами тощо, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) або іншим договором щодо майнових прав на службовий твір.

4.2.2. З метою врегулювання відкритого доступу до наукових публікацій установи НАН України визначають в умовах трудового договору (контракту) або у додатковій угоді до трудового договору (контракту) умови розподілу майнових прав на службовий твір відповідно до ст. 14, 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права», Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України.

4.2.3. Примірною додатковою угодою до трудового договору (контракту) щодо майнових прав на службовий твір та службові дослідницькі дані Установи затверджується Президією НАН України.

4.2.4. Якщо працівником установи НАН України підготовлено наукову публікацію, яка не є службовим твором, він набуває майнові права інтелектуальної власності на такий твір та самостійно вирішує питання розпорядження майновими правами інтелектуальної власності на таку публікацію та її опублікування.

4.3. Препринти

4.3.1. До службових препринтів і до препринтів, що не є службовими творами, застосовуються положення п. 4.2 цього Положення.

4.4. Дослідницькі дані

4.4.1. Майнові права на інформацію, що становить дослідницькі дані, створену при виконанні установами НАН України науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються НАН України за рахунок бюджетних коштів за державною тематикою, програмно-цільовою, конкурсною, відомчою, пошуковою тематикою, належать установам НАН України — виконавцям робіт відповідно до ст. 64 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; ст. 11 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»; ст. 2 Закону України «Про науково-технічну інформацію», ст. 429 Цивільного кодексу України.

4.4.2. Майнові права на службові твори, що містять дослідницькі дані (звіти про виконання досліджень тощо), службові бази даних переходять до роботодавця (установи НАН України) з моменту їх створення відповідно до ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Відносно зазначених об'єктів авторського права застосовуються положення п. 4.2 цього Положення.

4.4.3. З метою врегулювання відкритого доступу до дослідницьких даних установи НАН України визначають в умовах трудового договору (контракту) або у додатковій угоді до трудового договору (контракту) умови щодо розподілу майнових прав на дослідницькі дані відповідно до ст. 429 Цивільного кодексу України, Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, п. 4.2 цього Положення.

4.4.4. Майнові права на інформацію, що становить дослідницькі дані, яка створюється в Центрах колективного користування приладами за договорами з юридичними та фізичними особами, та умови її використання визначаються зазначеними договорами.

4.5. Метадані

4.5.1. Використання метаданих стосовно наукових публікацій і дослідницьких даних здійснюється із застосуванням ліцензії відкритого доступу, визначеної цим Положенням.

5. Інфраструктура відкритої науки НАН України

5.1. Інфраструктура відкритої науки НАН України включає такі складові:

- (а) Харвестер відкритої науки НАН України;
- (б) Універсальна видавнича платформа журналів НАН України;
- (в) Репозитарій наукових текстів НАН України;
- (г) Репозитарій відкритих даних НАН України;
- (д) Архів препринтів НАН України;
- (є) Центри колективного користування науковим обладнанням.

5.2. Визначення юридичних осіб, що безпосередньо забезпечують функціонування складових інфраструктури відкритої науки НАН України (далі — розпорядники), визначених у пп. (а)—(д) пункту 5.1, здійснюється за рішенням Президії НАН України.

5.3. Харвестер відкритої науки НАН України

5.3.1. Харвестер відкритої науки НАН України (далі — Харвестер НАН України) — це програмний інструмент для автоматичного збору метаданих наукових періодичних видань НАН України та інформаційних ресурсів установ НАН України, редагування метаданих у харвестері, передачі метаданих у інші харвестери тощо.

5.3.2. Розпорядником Харвестеру НАН України є Інститут програмних систем НАН України відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

5.3.3. Для забезпечення роботи Харвестеру НАН України розпорядник за погодженням з НАН України затверджує Регламент роботи Харвестеру НАН України, де визначає порядок харвестінгу метаданих за протоколом OAI PMH, порядок отримання метаданих від установ НАН України, засоби адміністрування (резервне копіювання, відновлення, реєстрація користувачів, права доступу), ведення статистичної інформації тощо.

5.4. Універсальна видавнича платформа журналів НАН України

5.4.1. Універсальна видавнича платформа журналів НАН України (далі — Видавнича платформа) — вебресурс, що забезпечує відкритий доступ до електронних версій журналів; підтримання їх видимості для різних пошукових систем у мережі Інтернет через вебпортал платформи.

5.4.2. Розпорядником Видавничої платформи є Видавничий дім «Академперіодика» НАН України відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

5.4.3. На Видавничій платформі на підставі договору між установою НАН України та ВД «Академперіодика» НАН України розміщуються журнали НАН України, які відповідають установленим вимогам до журналів відкритого доступу НАН України.

5.4.4. Для забезпечення роботи Видавничої платформи розпорядник використовує платформу журналів відкритого доступу Open Journal System з установленою політикою конфіденційності і визначеними умовами використання авторських прав.

5.4.5. Для забезпечення роботи Видавничої платформи розпорядник за погодженням з НАН України затверджує Регламент роботи Видавничої платформи, де зазначає:

- вимоги до періодичних наукових видань, що розміщуються на Видавничій платформі, порядок їх розміщення,
- вимоги до представлення метаданих наукових видань НАН України;
- вимоги щодо охорони авторського права; використання інформації з обмеженим доступом та персональних даних;
- порядок технічної інтеграції з іншими інформаційними системами тощо.

5.4.6. Розпорядник Видавничої платформи розміщує на платформі:

- Регламент роботи Видавничої платформи
- ліцензійний договір на використання твору та електронний ліцензійний договір на використання твору (договір приєднання) на умовах відкритого доступу, форма яких затверджується Президією НАН України;
- умови щодо застосування ліцензії Creative Commons.

5.4.7. Розпорядник Видавничої платформи надає метадані щодо наукових статей у наукових журналах НАН України розпоряднику Харвестера НАН України у порядку, встановленому відповідними регламентами їхньої діяльності.

5.5. Репозитарій наукових текстів НАН України

5.5.1. Репозитарій наукових текстів НАН України (далі — Репозитарій текстів) — це електронний бібліографічний ресурс, що забезпечує накопичення та депозитарне збереження в електронному вигляді наукових текстів, представлення метаданих наукових видань НАН України відповідно до сучасних міжнародних стандартів з метою забезпечення інтеграції до світової дослідницької інфраструктури та відкритого доступу до результатів наукової діяльності.

5.5.2. Розпорядником Репозитарію текстів є Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

5.5.3. Для забезпечення роботи Репозитарію текстів розпорядник Репозитарію за погодженням з НАН України затверджує Регламент роботи Репозитарію текстів, де визначає:

- порядок внесення, збереження, систематизації, обробки та поширення відкритих публікацій, взаємодії з установами та користувачами;
- вимоги до представлення метаданих наукових видань НАН України;
- порядок обліку й моніторингу публікаційної та видавничої активності;
- політику стосовно використання інформації з обмеженим доступом та персональних даних;
- політику стосовно інформаційної безпеки та технічної підтримки Репозитарію;
- порядок технічної інтеграції з іншими інформаційними системами тощо.

5.5.4. Розпорядник Репозитарію текстів розміщує на своєму вебпорталі:

- Регламент роботи Репозитарію текстів;
- електронний договір на використання електронних копій періодичних наукових фахових видань (договір приєднання);
- умови щодо застосування ліцензії Creative Commons.

5.5.5. Розпорядник Репозитарію текстів надає метадані щодо наукових статей у наукових періодичних виданнях НАН України й установ НАН України розпоряднику Харвестера НАН України у порядку, встановленому відповідними регламентами їхньої діяльності.

5.6. Репозитарій відкритих даних НАН України

5.6.1. Репозитарій відкритих даних НАН України (DataverseUA, далі — Репозитарій даних) — це електронна база відкритих дослідницьких даних установ НАН України для розміщення, обміну та повторного використання дослідницьких даних на умовах відкритого доступу через вебпортал Репозитарію даних.

5.6.2. Розпорядником Репозитарію даних є Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

5.6.3. Для забезпечення роботи Репозитарію даних розпорядник за погодженням з НАН України затверджує Регламент роботи Репозитарію даних, що містить:

- загальні умови використання Репозитарію даних;
- порядок розміщення, збереження, використання відкритих дослідницьких даних в Репозитарії даних, взаємодії з депозиторами та користувачами, застосування аналітичних інструментів тощо;
- політику відносно використання інформації з обмеженим доступом та персональних даних;
- політику стосовно інформаційної безпеки та технічної підтримки Репозитарію даних;
- порядок технічної інтеграції з іншими інформаційними системами тощо;
- електронний договір (и), що стосуються використання (розміщення) дослідницьких даних.

5.6.4. Розпорядник Репозитарію даних розміщує на своєму вебпорталі в електронній формі:

- Регламент роботи Репозитарію даних;
- умови щодо застосування ліцензії Creative Commons.

5.6.5. Розпорядник Репозитарію даних надає метадані щодо відкритих даних розпоряднику Харвестера НАН України у порядку, встановленому відповідними регламентами їхньої діяльності.

5.7. Архів препринтів НАН України

5.7.1. Архів препринтів НАН України (далі — Архів препринтів) — вебресурс препринтів працівників установ НАН України, докторантів, здобувачів вищої освіти, який використовується для забезпечення відкритого доступу до препринтів через веб-портал Архіву препринтів НАН України.

5.7.2. Розпорядником Архіву препринтів є Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

5.7.3. Для забезпечення роботи Архіву препринтів розпорядник за погодженням з НАН України затверджує Регламент роботи Архіву препринтів, де визначає:

- загальні умови використання вебресурсу препринтів відповідно до вимог CrossRef;
- порядок розміщення препринтів, їх первинної перевірки, оприлюднення на ресурсі та подання запитів на цифрові ідентифікатори DOI, взаємодії з авторами та користувачами;
- політику використання інформації з обмеженим доступом та персональних даних;
- політику інформаційної безпеки та технічної підтримки Архіву препринтів;
- порядок технічної та інформаційної інтеграції з іншими базами даних, можливість додавати пов'язані відкриті дані;

5.7.4. Розпорядник Архіву препринтів розміщує на своєму вебпорталі в електронній формі:

- Регламент роботи Архіву препринтів;
- електронний ліцензійний договір на використання препринту (договір преднання) на умовах відкритого доступу;
- умови щодо застосування ліцензії Creative Commons.

5.7.5. Розпорядник Архіву препринтів надає метадані щодо відкритих даних розпоряднику Харвестера НАН України у порядку, встановленому відповідними регламентами їхньої діяльності.

5.8. Центри колективного користування науковим обладнанням

5.8.1. Центри колективного користування науковим обладнанням створюються на базі наукових установ НАН України за рішенням Президії НАН України з метою надання доступу та найбільш раціонального використання унікальних та коштовних наукових приладів / обладнання для проведення наукових досліджень.

5.8.2. Центри колективного користування науковим обладнанням у своїй діяльності керуються Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Примірним положенням про Центр колективного користування науковим обладнанням, затвердженим

постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 703, Типовим положенням про Центр колективного користування науковими приладами/обладнанням з наукового (науково-технічного) напрямку НАН України, затвердженим розпорядженням Президії НАН України від 28.04.2004 № 322, та діють на підставі власного положення і регламенту доступу до наукового обладнання та користування ним, яке затверджується базовою науковою установою (розпорядником).

6. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію

6.1. Наукові публікації та дослідницькі дані:

(а) не мають містити інформацію з обмеженим доступом — конфіденційну інформацію, таємну та службову інформацію, у тому числі державну таємницю, комерційну таємницю, ноу-хау.

(б) не мають містити твори, частини творів, інформацію, наведену з порушенням прав інтелектуальної власності та прав на інформацію інших осіб.

6.2. Установи НАН України з метою забезпечення захисту інформації з обмеженим доступом від розкриття:

(а) здійснюють заходи щодо захисту від розголошення:

— державної таємниці та службової інформації відповідно до законодавства, у тому числі службової інформації відповідно до Переліку відомостей, що містять службову (“для службового користування”) інформацію у Національній академії наук України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.01.2017 № 18;

— комерційної таємниці, конфіденційної інформації відповідно до законодавства та п. 9 Положення про використання об’єктів права інтелектуальної власності в НАН України;

(б) у ліцензійному договорі на використання твору між автором та видавцем — установою НАН України, договорі на використання твору в Архіві препринтів та договорі на використання дослідницьких даних у Репозитарії даних зазначають зобов’язання автора не оприлюднювати інформацію з обмеженим доступом;

(в) за наявності в установі НАН України порядку розгляду рукописів службових творів, службових дослідницьких даних, а також творів докторантів, здобувачів вищої освіти перед їх оприлюдненням на предмет наявності інформації з обмеженим доступом — їх оприлюднення є можливим у разі отримання висновку комісії або дозволу уповноваженої особи про можливість оприлюднення.

6.3. Використання в наукових публікаціях, дослідницьких даних — творів (їх уривків) або дослідницьких даних інших осіб є можливим у випадках:

— вільного використання творів з метою цитування та інших випадках, визначених статтями 22-28 Закону України «Про авторське право і суміжні права»;

— використання творів, дослідницьких даних, до яких надано доступ за ліцензією відкритого доступу відповідно до умов цієї ліцензії;

— отримання дозволу на використання творів, дослідницьких даних на підставі ліцензійного договору, інших правочинів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

6.4. Відкритий доступ та персональні дані

6.4.1. Обробка та захист персональних даних забезпечується розпорядниками відповідних елементів інфраструктури відкритої науки НАН України з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних» і здійснюється при збиранні, реєстрації, накопиченні, зберіганні, адаптуванні, зміні, поновленні, використанні і поширенні (розповсюдженні, реалізації, передачі), знеособленні, знищенні персональних даних, у тому числі з використанням інформаційних (автоматизованих) систем:

1) установою НАН України — видавцем. У випадку, коли автор передає рукопис наукової публікації установі-видавцю, така установа є володільцем цих персональних даних і отримує письмову згоду автора на обробку персональних даних, яка може бути включена у згоду на обробку персональних даних, надану працівником установі як роботодавцю (власнику службових творів) під час прийняття на роботу, так і на підставі окремої угоди, та вимагає наявності в установі затвердженого порядку обробки та захисту персональних даних;

2) розпорядниками Репозитарію даних та Архіву препринтів — у випадку надання персональних даних авторами, які передають електронні копії препринтів або дослідницьких даних у відповідні репозитарії, у разі реєстрації сторонніх користувачів, у порядку, який визначається Регламентом відповідного репозитарію.

6.4.2. Згода на обробку персональних даних може бути надана як окремим документом, який підписує суб'єкт персональних даних, чи відповідним позначенням в електронному вигляді, однією з умов договору, або це може бути будь-яка інша форма, яка дасть змогу зробити висновок про її надання в добровільному порядку.

6.4.3. Кожен володілець відповідної бази персональних даних розробляє свою політику конфіденційності (порядок обробки і захисту персональних даних), яка міститиме інформацію про мету обробки та склад персональних даних, порядок їх передачі, зберігання, забезпечення технічних можливостей відкликання згоди на обробку персональних даних, виключення несанкціонованого доступу до персональних даних, що обробляються, та до роботи технічного і програмного комплексу, за допомогою якого здійснюється обробка персональних даних тощо.

7. Застосування ліцензій відкритого доступу

7.1. Надання відкритого доступу до наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних, метаданих здійснюється за ліцензіями Creative Commons (далі CC), вид та порядок використання яких визначено цим Положенням.

7.2. Тексти ліцензій CC розміщено на сайті Creative Commons:

<https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

7.3. У разі застосування ліцензій CC слід брати до уваги, що певні види ліцензій:

(а) надають можливість створення та розповсюдження похідних творів, що може призвести до розповсюдження наукових публікацій та їхніх частин зі зміненним та доповненим текстом з авторством на такі похідні твори інших осіб (ліцензії CC BY-NC, CC BY-SA, CC BY-NC-SA), або право на створення похідних творів не надається (ліцензії CC BY-ND, CC BY-NC-ND);

(б) дозволяють використання творів з некомерційною метою (ліцензії CC BY-NC, CC BY-NC-SA, CC BY-NC-ND) або некомерційною та комерційною метою (ліцензії CC-BY, CC BY-SA, CC BY-ND). У випадку використання ліцензій, що дозволяють використання творів, у тому числі з комерційною метою, наукові установи НАН України позбавляються

можливості отримання додаткових фінансових надходжень від комерційного використання наукових публікацій.

7.4. Правила зазначення ліцензій CC для наукових публікацій, дослідницьких даних визначаються згідно з Положенням про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України.

7.5. Ліцензії відкритого доступу для наукових публікацій

7.5.1. Застосування ліцензій відкритого доступу для наукових публікацій здійснюється відповідно до статей 444, 1107, 1108 ЦК України щодо публічної ліцензії на використання твору та ліцензії на використання об'єкта права інтелектуальної власності.

7.5.2. До наукових публікацій, оприлюднених у наукових періодичних виданнях НАН України та установ НАН України, відкритий доступ надається з застосуванням:

— ліцензії «Із Зазначенням Авторства — Некомерційна — Без Похідних 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC-ND 4.0) (Attribution — Non Commercial — No Derivatives 4.0 International), що дозволяє відтворювати та розповсюджувати твір, його частини виключно з некомерційною метою із зобов'язанням зазначати автора твору та без права розповсюдження похідних творів або

— ліцензії «Із Зазначенням Авторства — Без Похідних 4.0 Міжнародна» (CC BY-ND 4.0) (Attribution — No Derivatives 4.0 International), що дозволяє відтворювати та розповсюджувати твір, його частини з некомерційною та комерційною метою із зобов'язанням зазначати автора твору та без права розповсюдження похідних творів.

Вид ліцензії CC BY-ND або CC BY-NC-ND для наукових публікацій у періодичному науковому виданні НАН України визначається:

— установою НАН України — видавцем;

— ВД «Академперіодика» НАН України для наукових журналів, для яких він є видавцем і підготовка та випуск яких здійснюється ним у межах Програми підтримки журналів НАН України.

7.5.4. Установи-видавці, наукові журнали та інші періодичні видання яких включені до баз даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, якщо вони на момент набрання 01.01.2023 чинності Законом України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX використовували певний вид ліцензії CC щодо наукових публікацій періодичного видання, використовують зазначений вид ліцензії або вид ліцензії, визначений для наукових публікацій цим Положенням.

7.5.5. Вирішення питання використання або не використання ліцензій CC для тез виступів на наукових заходах, а також укладання ліцензійних договорів на використання твору з авторами тез виступів здійснюється установами НАН України — видавцями матеріалів наукових заходів або тими установами, які є організаторами таких заходів.

У разі використання ліцензій CC застосовується один із видів ліцензій, наведених у п. 7.5 цього Положення.

7.5.6. Положення щодо застосування ліцензій CC зазначаються у ліцензійному договорі на використання твору, що укладається між видавцями — установами НАН України та авторами і між розпорядником Архіву препринтів та авторами.

7.6. Ліцензії відкритого доступу для препринтів

7.6.1. Для препринтів, розміщених в Архіві препринтів, відкритий доступ надається за ліцензією CC-BY-NC-ND.

7.7. Ліцензії відкритого доступу для дослідницьких даних

7.7.1. Для дослідницьких даних відкритий доступ у Репозитарії даних надається за ліцензією CC «Зазначення Авторства 4.0 Міжнародна» (CC BY 4.0) (Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)), що дозволяє відтворювати та розповсюджувати дані в цілому, їхні частини з некомерційною та комерційною метою з зобов'язанням зазначати депозитора (ів) дослідницьких даних і будь-яких інших осіб, визначених як такі, що мають бути згадані, та можливістю створювати, відтворювати та розповсюджувати похідні твори з використанням таких даних.

7.7.2. Положення щодо застосування ліцензії CC BY 4.0 для дослідницьких даних зазначаються в електронному договорі на використання дослідницьких даних між депозитором дослідницьких даних та розпорядником Репозитарію відкритих даних НАН України.

7.8. Ліцензії відкритого доступу для метаданих

7.8.1. Відкритий доступ до метаданих видань НАН України та установ НАН України, наукових публікацій у цих виданнях, препринтах, дослідницьких даних здійснюється з використанням ліцензії CC0 1.0 Універсальна (CC0 1.0) Передання до Суспільного Надбання (CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Public Domain Dedication), що передбачає передання метаданих у суспільне надбання з можливістю їх копіювати, змінювати, розповсюджувати і відтворювати метадані в некомерційних та комерційних цілях.

7.8.2. Інформація щодо застосування ліцензії CC0 1.0 для метаданих зазначається установами НАН України, які створюють метадані, на своїх веб-сайтах.

7.9. Використання наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних, що оприлюднені у відкритому доступі користувачами на умовах ліцензій Creative Commons

7.9.1. Згідно зі ст. 1107, 1108 ЦК України ліцензіат не має права використовувати об'єкт права інтелектуальної власності в іншій сфері, ніж визначено ліцензією на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Відповідно до ст. 444 ЦК України щодо публічної ліцензії на використання твору — особа, яка використовує твір на основі ліцензії, зобов'язана дотримуватися визначених суб'єктом авторського права умов, на яких її було видано.

7.9.2. Особи, які використовують (користувачі):

— наукові публікації, які оприлюднені у періодичних наукових виданнях НАН України та установ НАН України, препринти, які оприлюднено в Архіві препринтів НАН України,

— дослідницькі дані, які оприлюднено у Репозитарії відкритих даних НАН України,

зобов'язані здійснювати використання зазначених об'єктів відповідно до вимог ліцензій Creative Commons. Основні положення ліцензій та повний текст ліцензій Creative Commons українською та англійською мовами наведені на сайті Creative Commons <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

Рекомендації щодо застосування користувачами наукових публікацій, дослідницьких даних, до яких надано інтерактивний доступ за ліцензіями CC, джерела ліцензій CC, приклади посилань користувачів на зазначені наукові публікації та дослідницькі дані наведені у Положенні про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженому розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами).

8. Особливості взаємовідносин суб'єктів відкритої науки в НАН України у ході розміщення у відкритому доступі наукових публікацій, препринтів і дослідницьких даних

8.1. Наукові публікації

8.1.1. Відкритий доступ до наукових публікацій здійснюється:

(а) стосовно рукопису службової наукової публікації (після її подання для опублікування до установи НАН України — видавця, а також стосовно рукопису зазначеної публікації, прийнятої до публікації) шляхом розміщення її електронної копії на сайті установи НАН України, де працює автор (и), власному сайті автора, у національних та іноземних репозитаріях відкритого доступу з моменту інтерактивного надання доступу до публікації у зазначених електронних ресурсах;

(б) для наукової публікації, опублікованої в періодичному виданні НАН України й установ НАН України:

— шляхом розміщення її електронної копії видавцями — установами НАН України на власних вебсайтах у разі опублікування, а також у національних та іноземних репозитаріях відкритого доступу з моменту інтерактивного надання доступу до публікації,

— або з урахуванням Рекомендації Єврокомісії «Доступ до наукової інформації та її збереження» 2018 р. — не пізніше шести місяців після дати публікації та для соціальних і гуманітарних наук не пізніше 12 місяців.

8.1.2. У разі подання рукопису наукової публікації (далі — твір) до видавця — установи НАН України зазначається вид твору (службовий, неслужбовий), а також між видавцем та автором(ами) укладається ліцензійний договір на використання твору або електронний ліцензійний договір на використання твору (договір приєднання) на умовах відкритого доступу, де вказуються:

— умови використання твору з метою публікації та відкритого доступу;

— у випадку службових творів — підстави надання автору права укласти ліцензійний договір (зокрема, зазначені у п. 4.2.2, 4.2.3 цього Положення);

— застереження щодо нерозголошення у творі автором інформації з обмеженим доступом;

— застереження щодо відсутності порушення автором прав інтелектуальної власності інших осіб;

— зазначення щодо існування цього рукопису у вигляді препринту у відкритому доступі;

— зазначення, чи передбачено оприлюднення твору разом з посиланням на препринт та/або дослідницькі дані, потрібні для підтвердження наведених у творі результатів досліджень. У випадку, якщо це передбачено, у договорі зазначається посилання на дані та/або препринти у Репозитарії даних та Архіві препринтів відповідно;

— вид Ліцензії Creative Commons на використання твору, препринту та/або дослідницьких даних тощо.

8.1.3. Примірня форма електронного ліцензійного договору на використання твору (договору приєднання) та примірня форма ліцензійного договору на використання твору на умовах відкритого доступу затверджується Президією НАН України.

8.2. Препринти

8.2.1. Відкритий доступ до препринту здійснюється через оприлюднення його електронної копії в Архіві препринтів з моменту надання до нього інтерактивного доступу.

8.2.2. Для оприлюднення препринту в Архіві препринтів між установою НАН України — розпорядником Архіву препринтів і автором укладається в електронній формі ліцензійний договір на використання препринту (договір приєднання) з урахуванням положень пп. 8.1.2 цього Положення.

8.2.3. Форма електронного ліцензійного договору на використання препринту (договору приєднання) затверджується Президією НАН України.

8.3. Дослідницькі дані

8.3.1. Відкритий доступ до дослідницьких даних здійснюється через їх оприлюднення у Репозитарії даних на договірних засадах з моменту надання інтерактивного доступу до цих даних.

8.3.2. У разі подання дослідницьких даних до Репозитарію даних вказується вид дослідницьких даних (службові, неслужбові).

8.3.3. У разі подання до Репозитарію даних службових дослідницьких даних депозитору необхідно отримати дозвіл на їх розміщення від установи НАН України, яка володіє майновими правами на інформацію, що становить дослідницькі дані.

9. Особливості діяльності у сфері відкритої науки

9.1. Наукові періодичні видання, електронні копії яких передаються до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

9.1.1. Відповідно до Порядку передавання електронних копій періодичних друкованих наукових фахових видань на зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, затвердженого наказом ВАК України та НАН України від 07.07.2008 № 436/311, передавання електронних копій періодичних друкованих наукових фахових видань їх засновниками на зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (далі — НБУВ) здійснюється з метою забезпечення збереження видань та їх надання в загальний доступ в онлайн-режимі в мережі Інтернет.

Згідно з Порядком формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженим наказом МОН України від 15.01.2018 № 32 (із змінами), наукові періодичні видання України (далі — видання), що входять до зазначеного Переліку, мають бути розміщені на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського у разі відкритого доступу електронних копій видання, а за умови розповсюдження за передплатою — повного бібліографічного опису та анотації до статей, оприлюднених у відповідних номерах видань.

9.1.2. Передання та розміщення у відкритому доступі електронних копій видань, а також за умови розповсюдження за передплатою — повного бібліографічного опису та анотації до статей, оприлюднених у відповідних номерах видань, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права» та глави 75 ЦК України на підставі договору в електронній або письмовій формі, що укладається між видавцями та НБУВ, форма якого затверджується НБУВ за погодженням з Президією НАН України. Договір передбачає надання НБУВ дозволу на використання наукових періодичних видань, бібліографічного опису та анотації до статей способами: відтворення; інтерактивного надання доступу; переробка, адаптація формату текстів та зображень тощо відповідно до ст. 12, 48, 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права» та глави 75 ЦК України, а також умов застосування ліцензій відкритого доступу щодо наукових статей, оприлюднених у виданнях.

9.2. Застосування договорів в електронній формі для розміщення наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних у відкритому доступі

9.2.1. Для забезпечення діяльності інфраструктури відкритої науки при оприлюдненні наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних у відкритому доступі може застосовуватися електронна форми ліцензійних договорів, ліцензій відкритого доступу (публічні ліцензії), інших правочинів щодо розпоряджання майновими правами на об'єкт авторського права (глава 75 ЦК України, ст. 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права»), договорів приєднання (ст. 634 ЦК України).

Порядок застосування окремих видів договорів у відповідних складових інфраструктури відкритої науки визначений у їхніх регламентах (положеннях). Форму договорів затверджує (погоджує) НАН України відповідно до цього Положення.

9.2.2. Правовими підставами укладання договорів в електронній формі у випадку оприлюднення наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних у відкритому доступі є:

— частина перша ст. 205 ЦК України, де визначено, що правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом;

— частина перша ст. 207 ЦК України, відповідно до якої правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, або надсилалися ними до інформаційно-телекомунікаційної системи, що використовується сторонами;

— частина друга ст. 639 ЦК України, згідно з якою у разі, якщо сторони домовилися укласти договір за допомогою інформаційно-комунікаційних систем, він вважається укладеним у письмовій формі;

— частина друга статті 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права», відповідно до якої правочини щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права або об'єкти суміжних прав вчиняються у письмовій (електронній) формі, крім договору про використання твору в періодичних виданнях (газетах, журналах, електронних засобах масової інформації тощо), які можуть укладатися в усній формі.

9.2.3. Електронний договір повинен містити всі істотні умови для відповідного виду договору, оскільки відповідно до частини першої статті 638 ЦК України договір вважається укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору.

9.2.4. Укладення договорів в електронній формі для розміщення наукових публікацій, препринтів, дослідницьких даних у відкритому доступі здійснюється з урахуванням положень ст. ст. 634, 641, 642 Цивільного кодексу України.

10. Моніторинг реалізації відкритої науки в НАН України

10.1. Моніторинг реалізації заходів відкритої науки в НАН України здійснюється секціями та відділеннями НАН України, науковими установами НАН України відповідно до індикаторів, визначених НАН України, та завдань, визначених Національним планом щодо відкритої науки, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.10.2022 № 892-р та постановою Президії НАН України від 02.11.2022 № 327 «Щодо участі НАН України в реалізації європейських принципів відкритої науки».

10.2. Інформація стосовно реалізації відкритої науки в НАН України відображається у річних звітах наукових установ про діяльність у звітному році.

10.3. Робоча групи з питань відкритої науки організовує моніторинг створення та діяльності в НАН України інфраструктури відкритої науки та подає до Президії НАН України до 31 січня року, наступного за звітним роком, інформацію щодо стану виконаних робіт та пропозиції з розвитку інфраструктури відкритої науки.

10.4. Оцінювання наукової та науково-технічної діяльності наукових установ НАН України у сфері відкритої науки здійснюється у випадках та порядку, встановлених законодавчими актами та актами НАН України.